

UCHWAŁA NR 358/XXI/XV/2019
Senatu Politechniki Białostockiej
z dnia 31 stycznia 2019 roku

- w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej funkcjonowania wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej w 2018 roku

Senat Politechniki Białostockiej, działając na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 16 z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.) oraz § 48 ust. 1 pkt 12 Statutu Politechniki Białostockiej postanawia:

§ 1

Na podstawie rocznego raportu z funkcjonowania wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, stanowiącego załącznik do uchwały, pozytywnie zaopiniować funkcjonowanie wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej w 2018 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

REKTOR

prof. dr hab. inż. Lech Dzienis

Raport z oceny funkcjonowania wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej w 2018 r.

System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK) wprowadzono w życie Zarządzeniem nr 32 Rektora PB z dnia 29 marca 2012 r.

Raport z oceny funkcjonowania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej powstał na bazie analizy wyników ankietyzacji, arkuszy ewaluacyjnych sporządzonych przez dziekanów poszczególnych wydziałów, kierowników SJO i SWFiS oraz sprawozdań wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia z wykonania zadań zaplanowanych na 2018 rok. Oprócz tego, uwzględniono w nim działalność Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Sekcji Jakości Kształcenia.

Na poziomie Uczelni strukturę organizacyjną Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej stanowi Prorektor ds. kształcenia i współpracy międzynarodowej, Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (dalej UKdsJK) oraz Sekcja Jakości Kształcenia (dalej SJK). Na poziomie Wydziałów strukturę stanowią dziekani, Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia oraz zespoły zadaniowe.

W roku 2018 UKdsJK składała się z 15 osób, które uczestniczyły w 9 posiedzeniach.

Najważniejsze elementy Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia zrealizowane w 2018r:

1. Wydziałowe komisje ds. jakości kształcenia wykonały w 2018 r. wszystkie zadania przewidziane harmonogramem. Komisje te współpracując z odpowiednimi zespołami na wydziałach wykonały zadania związane z akredytacją laboratoriów oraz pracowni specjalistycznych a także przeglądem prac dyplomowych. Nie stwierdzono żadnych uchybień wymagających interwencji z poziomu władz Uczelni. Nadzór nad tymi zadaniami na wydziałach jest właściwy.
2. W roku 2018 obowiązywał „nowy” wzór ankiety studenckiej obejmujący pytania pozwalające ocenić nauczyciela. W latach poprzednich obserwowano niewielki udział studentów w tym procesie a średni zwrot ankiet studenckich podlegających opracowywaniu (wypełnionych co najmniej przez 25% studentów zarejestrowanych w danej grupie zajęciowej), był poniżej 10%. Nowa ankieta pozwoliła w semestrze zimowym zwiększyć zwrot ankiet do 19,79% w semestrze zimowym. Najwięcej ankiet podlegających opracowaniu wypełniono na Zamiejscowym Wydziale Leśnym w Hajnówce 38,13%. W semestrze letnim zwrot ankiet wynosił 16,3%, a najwięcej ankiet podlegających opracowaniu wypełniono na Wydziale Informatyki - 32,2%. Przy wykorzystaniu ankiety elektronicznej łącznie w dwóch semestrach ocenionych zostało 486 nauczycieli. Wypełnienie ankiety powinno być oznaką zaangażowania studenta i doktoranta w funkcjonowanie SZJK a przy jej wypełnianiu w znaczącym stopniu pomogłaby aplikacja mobilna.
3. Wyniki ankietyzacji studentów/doktorantów stanowią jeden z elementów obowiązkowej okresowej oceny nauczyciela akademickiego w zakresie wypełniania obowiązków dydaktycznych. W związku z tym zgodnie z Uchwałą nr 123/VII/XV/2017 Senatu Politechniki Białostockiej z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu określającego tryb i zasady przeprowadzania ankiety, dotyczącej wypełniania obowiązków

dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego oraz przetwarzania zebranych danych” w stosunku do nauczyciela akademickiego, dla którego w dwóch kolejnych semestrach studiów żadna z ankiet elektronicznych nie podlegała opracowaniu przeprowadzono ankietę w formie papierowej. Ankiety w formie papierowej składane są do SJK. Wprowadzenie skutecznego systemu pozyskiwania wyników ankiet studenckich było jednym z zaleceń pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli.

4. Analiza wyników ankiet studenckich wskazuje, że 38,27% nauczycieli otrzymało ocenę 4,75 – 5,0 (w skali od 1,0 do 5,0), a pojedyncze osoby otrzymują oceny z przedziału 1,0 – 3,0, co stanowi 5,93%. W przeprowadzonej ankiecie doktoranta 100% nauczycieli uzyskało ocenę 4,75 – 5,0
5. Ankietyzacją objęci zostali także słuchacze studiów podyplomowych. Ankiet podlegających opracowaniu było 44%. Poza Wydziałem Informatyki, który miał zwrot 14,5% pozostałe wydziały miały 100 % zwrot ankiet. Nie było ocen poniżej 3,0, natomiast 56,8% stanowiły oceny w przedziale 4,75 – 5,0.
6. Wprowadzono mechanizm bezpośredniego wpływu wyniku ankiety studenckiej na punkty uzyskiwane przez nauczyciela w części dydaktyczno-organizacyjnej przy ocenie okresowej. Na poszczególnych wydziałach PB wprowadzono system wyróżniania najlepszych nauczycieli. Należy podkreślić rolę Dziekanów w tym systemie. O wynikach ankiet i podejmowanych przez Dziekanów działaniach informowany był Samorząd Studencki.
7. Zgodnie z Zarządzeniem nr 628 Rektora Politechniki Białostockiej z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia w życie „Procedury hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w Politechnice Białostockiej” w roku 2018 przeprowadzono 131 hospitacji zajęć w tym 1 dla przedmiotu prowadzonego w języku angielskim w semestrze zimowym i 162 hospitacje w tym 2 dla przedmiotów prowadzonych w języku angielskim w semestrze letnim. Zgodnie z procedurą wszystkie hospitacje były niezapowiadane. Przewodniczący Wydziałowych Komisji ds. Jakości kształcenia sporządzili rejestr hospitacji, przeprowadzili analizę wyników oraz dokonali analizy przebiegu hospitacji. Z wniosków pohospitacyjnych wynika, iż na żadnym wydziale nie trzeba było podjąć działań naprawczych. Hospitowani nauczyciele mogli zapoznać się z opisową oceną własnej pracy dydaktycznej. Stwierdzono nieliczne przypadki odstępstw od procedury hospitacyjnej w zakresie podległości osoby hospitowanej i hospitującej. W związku ze wzrastającą liczbą zajęć prowadzonych w języku angielskim należy zintensyfikować hospitację tych zajęć.
8. Biuro Karier, które prowadzi w formie ankiet badania kariery zawodowej absolwentów przekazało pozyskane informacje na poszczególne wydziały. Dane te były wykorzystywane m.in. w procesie monitoringu cyklicznego programów kształcenia a także, na niektórych kierunkach, do modernizacji planu studiów.
9. W 2018 r. Sekcja Jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia pracowała nad projektami prawa wewnętrznego w zakresie zapewnienia i oceny jakości kształcenia:
 - zmianami w regulaminie oceny nauczycieli akademickich Politechniki Białostockiej (UCHWAŁA NR 238/XIV/XV/2018 Senatu Politechniki Białostockiej);
 - określeniem wytycznych do tworzenia programów studiów podyplomowych w Politechnice Białostockiej (UCHWAŁA NR 328/XVIII/XV/2018 Senatu Politechniki Białostockiej);

- regulaminem Studiów Podyplomowych Politechniki Białostockiej (UCHWAŁA NR 329/XVIII/XV/2018 Senatu Politechniki Białostockiej);
- zmianami procedury hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w PB (Zarządzenie nr 793 Rektora Politechniki Białostockiej);
- zmianami wzoru arkusza okresowej oceny nauczycieli akademickich Politechniki Białostockiej (Zarządzenie nr 804 Rektora Politechniki Białostockiej).

10. W 2018 r. Sekcja Jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia opiniowała zgodność z wymogami formalnymi następujących nowych, modernizowanych lub przekształcanych programów studiów:

- electrical and electronic engineering (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – nowy kierunek studiów;
- ekoenergetyka (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – modernizacja kierunku studiów;
- elektrotechnika (studia pierwszego stopnia, profil praktyczny) – nowy kierunek studiów;
- mechanika i budowa maszyn (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) – modernizacja kierunku studiów;
- mechanika i budowa maszyn (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
- inżynieria rolno-spożywcza (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
- inżynieria materiałowa i wytwarzania (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - nowy kierunek studiów;
- leśnictwo (studia drugiego stopnia, profil praktyczny) - nowy kierunek studiów;
- automatyka i robotyka (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
- automatyka i robotyka (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
- mechatronika (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
- mechatronika (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - nowy kierunek studiów;
- inżynieria biomedyczna (studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;
- inżynieria biomedyczna (studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki) - modernizacja kierunku studiów;

11. Sekcja Jakości Kształcenia oraz Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia opiniowała następujące dokumenty:

- Raportem z oceny funkcjonowania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Politechnice Białostockiej w 2017 roku;
- Raport Samooceny kierunku studiów Architektura prowadzonym na Wydziale Architektury – na wniosek PKA;

- Raport Samooceny kierunku studiów Leśnictwo prowadzonym na Zamiejscowym Wydziale Leśnym w Hajnówce na – na wniosek PKA;
 - Raport Samooceny kierunku studiów Elektrotechnika prowadzonym na Wydziale Elektrycznym – na wniosek PKA;
 - Raport Samooceny kierunku studiów Elektronika i Telekomunikacja prowadzonym na Wydziale Elektrycznym – na wniosek PKA;
12. Sekcja Jakości Kształcenia opiniowała raporty samooceny kierunków automatyka i robotyka oraz mechanika i budowa maszyn prowadzonych na Wydziale Mechanicznym – z inicjatywy Wydziału Mechanicznego na potrzeby akredytacji KAUT.

Oceniając funkcjonowanie SZJK w PB można wyciągnąć następujące wnioski.

1. Funkcjonujący w Politechnice Białostockiej System Zapewniania Jakości Kształcenia wprowadzony w życie Zarządzeniem nr 32 Rektora PB z dnia 29 marca 2012 r. i sukcesywnie modernizowany jest efektywny oraz angażujący do pracy nad jakością kształcenia wiele jednostek.
2. Nad prawidłowością funkcjonowania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia czuwają Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia. Na bieżąco analizowane są wszystkie uwagi odnośnie procesu kształcenia a wskazane niedociągnięcia usuwane.
3. Nowy wzór ankiety studenckiej oraz prowadzone działania zachęcające studentów do wypełniania ankiet spowodowały wzrost liczby wypełnionych ankiet elektronicznych. W stosunku do nauczyciela akademickiego dla którego żadna z ankiet elektronicznych nie podlegała opracowaniu przeprowadzono ankietę w formie papierowej. W roku 2018 ankietyzacją objęto także studentów realizujących zajęcia w języku angielskim oraz słuchaczy studiów podyplomowych.
4. Przeprowadzono 293 hospitacje zajęć dydaktycznych. Należy zwrócić uwagę na konieczność hospitowania zajęć prowadzonych w językach obcych.
5. W jeszcze większym stopniu należy promować wyróżniających się dydaktyków.

Należy podkreślić, że członkowie Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia pracują z dużym zaangażowaniem oraz dużym nakładem pracy.

dr inż. Arkadiusz Łukjaniuk – Zastępca Przewodniczącego UKdsJK
dr inż. Joanna Krętowska - p.o. Kierownik Sekcji Jakości Kształcenia

Białystok, 9 stycznia 2019 r.

Załączniki (dostępne na stronie PB w zakładce „Jakość kształcenia”):

1. Harmonogram zadań Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia w 2017/2018 i 2018/2019 r.
2. Harmonogram pracy Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia w 2018 roku.